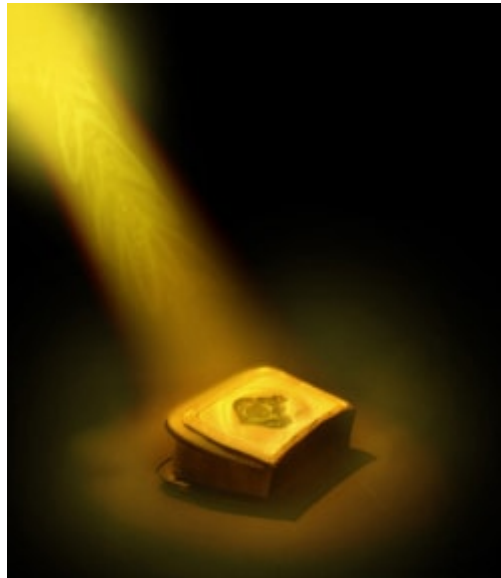

قرآن در آینه احادیث

<"xml encoding="UTF-8?">

برتری قرآن

قال رسول الله (صلى الله عليه وآله): «فَضْلُ الْقُرْآنِ عَلَى سَائِرِ الْكَلَامِ كَفَضْلِ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ»
رسول خدا (صلى الله عليه وآله) فرمود: برتری قرآن بر سایر سخنان، مانند برتری خداوند است بر بندگانش. (1)

قرآن در کنار عترت

قال رسول الله (صلى الله عليه وآله): «إِنِّي تَارِكٌ فِيكُمْ الثَّقَلَيْنِ أَحَدُهُمَا أَكْبَرُ مِنَ الْآخِرِ كِتَابُ اللَّهِ حَبْلٌ مَمْدُودٌ مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ وَعِثْرَتِي أَهْلَ بَيْتِي فَإِنَّهُمَا لَنْ يَفْتَرِقَا حَتَّى يَرِدَا عَلَى الْحَوْضِ»
رسول خدا (صلى الله عليه وآله) فرمود: من در میان شما دو چیز سنگین و (گران بها) به یادگار می گذارم، کتاب خدا و اهل بیت من از هم جدا نمی شوند، تا مرا نزد حوض کوثر ملاقات کنند. (2)

تعلیم و تعلم قرآن

قال رسول الله (صلى الله عليه وآله): «خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ»
رسول خدا (صلى الله عليه وآله) فرمود: بهترین شما کسانی هستند که قرآن را آموخته و به دیگران تعلیم می دهند. (3)

قرآن خواندن جوان

قال الصادق (عليه السلام): «مَنْ قَرَأَ الْقُرْآنَ وَهُوَ شَابٌّ مُؤْمِنٌ اخْتَلَطَ بِلَحْمِهِ وَدَمِهِ»
امام صادق (عليه السلام) فرمود: کسی که قرائت قرآن کند در حالی که جوان با ایمان باشد قرآن با گوشت و خونس آمیخته می شود. (4)

عمل به دستورات قرآن

قال رسول الله (صلى الله عليه وآله): «مَا آمَنَ بِالْقُرْآنِ مَنِ اسْتَحَلَّ مَحَارِمَهُ»
پیامبر (صلى الله عليه وآله) فرمود: ایمان نیاورده است به قرآن کسی که حلال بداند چیزهای را که قرآن حرام کرده است. (5)

تلاوت قرآن در خانه

قال النبي (صلى الله عليه وآله): «نُورُوا بُيُوتَكُمْ بِتِلَاوَةِ الْقُرْآنِ وَ لَا تَتَّخِذُوهَا قُبُورًا كَمَا فَعَلَتِ الْيَهُودُ وَ النَّصَارَى صَلُّوا فِي الْبَيْعِ وَ الْكُنَائِسِ وَ عَطَّلُوا بُيُوتَهُمْ فَإِنَّ الْبَيْتَ إِذَا كَثُرَ فِيهِ تِلَاوَةُ الْقُرْآنِ كَثُرَ خَيْرُهُ وَ أُمْتِعَ أَهْلُهُ وَ أَصَاءَ لِأَهْلِ السَّمَاءِ كَمَا تُضِيءُ نُجُومُ السَّمَاءِ لِأَهْلِ الدُّنْيَا»
پیامبر گرامی (صلى الله عليه وآله) فرمود:

نورانی کنید خانه های خودتان را به تلاوت قرآن و آن را قبرستان قرار ندهید مانند کاری که یهود و نصاری کردند، نماز را در کلیساها و (کنیسه ها) خواندند و خانه های خود را معطل گذاشتند، پس به درستی که اگر زیاد شود تلاوت قرآن در خانه ای خیر و وسعت برای اهل آن زیاد می شود و آن خانه می درخشد و به اهل آسمان نور می

دهد، آنچنان که ستاره های آسمان به اهل زمین نور می دهد و می درخشد. (6)

احترام به قرآن

قال رسول الله (صلى الله عليه وآله): «مَنْ وَقَرَ الْقُرْآنَ فَقَدَ وَقَرَ اللَّهَ وَ مَنْ لَمْ يُوقِرِ الْقُرْآنَ فَقَدِ اسْتَحَفَّ بِحُرْمَةِ اللَّهِ وَ حُرْمَةِ الْقُرْآنِ عَلَى اللَّهِ كَحُرْمَةِ الْوَالِدِ عَلَى وَلَدِهِ»

رسول خدا (صلى الله عليه وآله) فرمود: کسی که از قرآن تجلیل کند، از خدا تجلیل کرده و کسی که قرآن را تجلیل نکند به حریم خدا اهانت کرده است، حرمت و قدر قرآن نزد خدا مانند برتری پدر بر فرزند است. (7)

کسانی که قرآن را به زحمت یاد می گیرند

قال الصادق (عليه السلام): «إِنَّ الَّذِي يُعَالِجُ الْقُرْآنَ وَ يَحْفَظُهُ بِمَشَقَّةٍ مِنْهُ وَ قَلَّةٍ حِفْظٍ لَهُ أَجْرَانِ»
امام صادق (عليه السلام) فرمود: کسی که کشش حافظه اش کم است و با مشقت قرآن را فرا می گیرد و اجر دارد. (8)

وضو داشتن

قال الامام على بن ابي طالب (عليه السلام): «لَا يَفْرَأُ الْعَبْدُ الْقُرْآنَ إِذَا كَانَ عَلَى غَيْرِ طَهْوٍ حَتَّى يَتَطَهَّرَ»
على (عليه السلام) فرمود: هنگامی که وضو ندارید قرآن نخوانید.

مسواک زدن

قال رسول الله (صلى الله عليه وآله): «نظفوا طريق القرآن» قالوا: يا رسول الله: و ما طريق القرآن؟ قال: «افواهكم» قالوا: بماذا؟ قال «بالسواك»

رسول خدا (صلی الله علیه وآله) فرمود: جاده قرآن را پاکیزه کنید. سوال شد: یا رسول الله جاده قرآن کدام است؟ فرمود: دهان. سوال شد: به چه ترتیب؟ فرمود: مسواک زدن. (9)

با خضوع خواندن قرآن

قال رسول الله (صلی الله علیه وآله): «إِقْرَءُوا الْقُرْآنَ مَا إِنْتَلَفَتْ عَلَيْهِ قُلُوبُكُمْ وَ لَا تَأْتِ عَلَيْهِ جُلُودُكُمْ فَإِذَا اخْتَلَفْتُمْ فَلَسْتُمْ تَقْرَءُونَهُ»

رسول خدا (صلی الله علیه وآله) فرمود: مادامی که در تلاوت قرآن قلوب شما نرم می شود و در خود احساس خضوع می کنید قرآن بخوانید و در غیر این صورت حق تلاوت را اداء نکرده اید. (10)

تدبر و اندیشیدن در آیات

قال علی (علیه السلام): «أَلَا لَا خَيْرَ فِي قِرَاءَةٍ لَيْسَ فِيهَا»
علی(علیه السلام) فرمود: آگاه باشید که خیری نیست در تلاوت قرآن بدون تدبر. (11)

نگاه کردن به کلمات قرآن

قال رسول الله (صلی الله علیه وآله): «النَّظَرُ فِي الْمَصْحَفِ مِنْ غَيْرِ قِرَاءَةٍ عِبَادَةٌ، وَ النَّظَرُ»
رسول خدا (صلی الله علیه وآله) فرمود: نگاه کردن به صفحات قرآن (حتی بدون خواندن آن) عبادت است. (12)

تلاوت از روی قرآن

قال رسول الله (صلی الله علیه وآله): «الْقِرَاءَةُ فِي الْمَصْحَفِ أَفْضَلُ مِنَ الْقِرَاءَةِ ظَاهِرًا»
رسول خدا (صلی الله علیه وآله) فرمود: تلاوت قرآن از روی قرآن بهتر است تا از حفظ. (13)

قرائت قرآن با صوت نیکو

قال رسول الله (صلى الله عليه وآله): «حَسِّنُوا الْقُرْآنَ بِأَصْوَاتِكُمْ ؛ فَإِنَّ الصَّوْتِ الْحَسَنَ يَزِيدُ الْقُرْآنَ حُسْنًا»
رسول خدا (صلى الله عليه وآله) فرمود: قرآن را با صورت نیکو زینت دهید که صوت نیکو بر زیبایی قرآن می افزاید.
(14)

صحیح خواندن قرآن

قال رسول الله (صلى الله عليه وآله): «اعربوا القرآن والتمسوا غرائب»
رسول خدا (صلى الله عليه وآله) فرمود: قرآن را با اعراب صحیح بخوانید و عجائب آن را استخراج کنید. (15)

تلاوت قرآن توأم با اخلاص

قال الصادق (عليه السلام): «إِنَّ مِنَ النَّاسِ مَنْ يَقْرَأُ الْقُرْآنَ لِيُقَالَ فُلَانٌ قَارِئٌ وَ مِنْهُمْ مَنْ يَقْرَأُ الْقُرْآنَ لِيُطْلَبَ بِهِ الدُّنْيَا وَ لَا خَيْرَ فِي ذَلِكَ وَ مِنْهُمْ مَنْ يَقْرَأُ الْقُرْآنَ لِيَنْتَفِعَ بِهِ فِي صَلَاتِهِ وَ لَيْلِهِ وَ نَهَارِهِ.»
امام صادق (عليه السلام) فرمود: پاره ای از مردم قرآن تلاوت می کنند که گفته شود چه خوب می خواند و برخی قرآن می خوانند برای تامین معاش. در این دو دسته خیری نیست. ولی بعضی از مردم قرآن می خوانند که از راهنمایی های او بهره مند شوند و در نماز و در حال و شب و روز از آیات الهام بخش قرآن بهره معنوی و فکری بردارند. (16)

استعاذه پیش از تلاوت قرآن

قال الصادق (عليه السلام): «أغْلِقُوا أَبْوَابَ الْمَعْصِيَةِ بِالْإِسْتِغَاثَةِ ، وَ افْتَحُوا أَبْوَابَ الطَّاعَةِ بِالتَّسْمِيَةِ.»

امام صادق (علیه السلام) فرمود: درهای معصیت را با گفتن (اعوذ بالله من الشیطان الرجیم) ببندید و درهای طاعت را با (بسم الله الرحمن الرحیم) بگشایید. (17)

دعای پیش از خواندن قرآن

منقول از حضرت رسول (صلی الله علیه وآله) :

«اللَّهُمَّ بِالْحَقِّ أَنْزَلْتَهُ وَبِالْحَقِّ نَزَلَ ، اللَّهُمَّ عَظَّمْ رَغْبَتِي فِيهِ وَاجْعَلْهُ نُورًا لِبَصَرِي وَ شِفَاءً لِبَصَرِي وَ ذَهَاباً لِهَمِّي وَ غَمِّي وَ حُزْنِي ، اللَّهُمَّ زَيِّنْ بِي لِسَانِي وَ جَمِّلْ بِي وَجْهِي وَ قَوِّ بِي جَسَدِي وَ ثَقِّلْ بِي مِيزَانِي ، وَارْزُقْنِي تِلَاوَتَهُ عَلَى طَاعَتِكَ ءَانَاءَ اللَّيْلِ وَ أَطْرَافِ النَّهَارِ ، وَاحْشُرْنِي مَعَ النَّبِيِّ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الْأَخْيَارِ».

«بار خدایا قرآن را به حق نازل کردی و به درستی هم نازل شده، بار الها میل و رغبت مرا به قرآن بزرگ گردان و آن را روشنایی دیده و شفای دل و برنده غم و غصه و اندوهم قرار ده، خداوندا زبانم را به خواندن قرآن زینت ده و چهره ام را به سبب آن نیکویی بخش و پیکرم را به پیروی آن نیرومند فرما و میزان علمم را به تبعیت آن سنگین گردان و خواندن قرآن را شب و روز با توفیق فرمانبرداری روزیم فرما و مرا با پیغمبرت حضرت محمد (صلی الله علیه وآله) و آل برگزیده اش محشور گردان.»

دعا ختم قرآن

منقول از امام صادق (علیه السلام) :

«اللَّهُمَّ إِنِّي قَدْ قَرَأْتُ مَا قَضَيْتَ مِنْ كِتَابِكَ الَّذِي أَنْزَلْتَهُ عَلَى نَبِيِّكَ الصَّادِقِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ فَلَكَ الْحَمْدُ رَبَّنَا اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِمَّنْ يُجِلُّ حَلَالَهُ وَ يَحَرِّمُ حَرَامَهُ وَ يُؤْمِنُ بِمُحْكَمِهِ وَ مُتَشَابِهِهِ وَ اجْعَلْهُ لِي أُنسًا فِي قَبْرِي وَ أُنسًا فِي حَشْرِي وَ اجْعَلْنِي مِمَّنْ تُرْقِيهِ [تَرْقِيهِ] بِكُلِّ آيَةٍ قَرَأَهَا دَرَجَةً فِي أَعْلَى عِلِّيِّينَ آمِينَ رَبَّ الْعَالَمِينَ»

«بارالها به راستی و حقیقت خواندند آنچه را بیان کردی در کتابی که بر پیغمبر راستگویت فرو فرستادی، ای پروردگار ما ستایش و ثناء مخصوص تواست، بار خدایا مرا از آنانی که حلال قرآن را حلال و حرام آن را حرام می دانند و به آیات محکم و متشابه آن ایمان دارند قرار بده و قرآن را مونس در قبر و روز بازپسین من گردان . و مرا از کسانی بگردان که هر آیه ای می خواند ، درجه ای در بالاترین درجات بهشت به او عطا کنند ، به رحمتت ای رحیم ترین رحیمان.» (18)

پی نوشت ها :

- 2- بحارالانوار ج 2، ص 99.
- 3- بحارالانوار ج 92، ص 186.
- 4- الکافی ج 2، ص 603.
- 5- بحارالانوار ج 77، ص 160.
- 6- بحارالانوار ج 92، ص 200.
- 7- بحارالانوار ج 92، ص 17.
- 8- بحارالانوار ج 92، ص 202.
- 9- بحارالانوار ج 76، ص 135.
- 10- قرآن در احادیث اسلامی.
- 11- قرآن در احادیث اسلامی.
- 12- بحارالانوار ج 99، ص 65.
- 13- قرآن در احادیث اسلامی.
- 14- قرآن در احادیث اسلامی.
- 15- مستدرک ج 4، ص 372.
- 16- قرآن در احادیث اسلامی.
- 17- بحارالانوار ج 92، ص 216.
- 18- بحارالانوار ج 92، ص 206.